

освітніх потреб учнів, вирівнювання їхніх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо [3, с. 9]. Доведено, що у спеціальній школі залежно від її виду проводилася різнопредметна корекційно-розвиткова робота слухового, зорового, дотикового сприймання, комунікативної діяльності з метою корекції первинних і вторинних відхилень учнів.

Список використаних джерел:

1. Борщевська Л. В. Психолого-педагогічні засади диференціації змісту навчання молодших школярів із порушеннями слуху / Л. В. Борщевська // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наук. праць. С. 100. Режим доступу : <http://ap.uu.edu.ua/article/557>
2. Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами. Методичні рекомендації. Режим доступу: <http://inclusive.ostriv.in.ua/publication/code-45DC7FCFE495F/list-291552A0F27>
3. Освітні закони України. Сучасна освітня нормативно-правова база. Режим доступу: <https://studopedia.org/6-114215.html> С.9
4. Положення про спеціальну загальноосвітню школу-інтернат (школу, клас) України для дітей з вадами фізичного або розумового розвитку. № 136 від 13.05.93 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1219-08>

ПОЛІТИКА ГУМАНІЗАЦІЇ В ОСВІТІ: ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ САНАТОРНА ШКОЛА-ІНТЕРНАТ ЯК ПРЕДМЕТ УВАГИ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ (2000–2016)

Антонець Наталія Борисівна

ORCID ID: 0000-0002-7772-9364

*Інститут педагогіки НАПН України
Україна*

Відповідно до пункту 17 статті 85 Конституції України (1996) Уповноважений Верховної Ради з прав людини повинен щорічно надавати доповідь про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні [2]. Вперше таку доповідь було заслухано у Верховній Раді в 2000 р. [3].

У кожній щорічній доповіді Уповноважений з прав людини значну увагу приділяє освітній галузі. Протягом 2000-2016 рр. у доповідях неодноразово висвітлювалися порушення, що є характерними для закладів інтернатного типу, які кваліфікуються як місця несвободи. Таким чином у полі зору правового контролю опиняються і санаторні школи-інтернати.

Як загальноосвітні навчальні заклади освіти I-II та I-III ступенів з відповідним медичним профілем, що забезпечують реалізацію права дітей, які потребують тривалого лікування та реабілітації, на загальну середню освіту, санаторні школи-інтернати накопичили багатий досвід індивідуального підходу до своїх вихованців [1]. Згідно із щорічною доповіддю

Уповноваженого станом на вересень 2016 р. в Україні функціонувало 564 навчальні заклади інтернатного типу (за виключенням шкіл і училищ соціальної реабілітації). З них 68 загальноосвітніх санаторних шкіл-інтернатів, в яких проживало і навчалось 17% дітей від загальної кількості вихованців інтернатних закладів різного типу [4, с. 310-311]. Протягом 2016 р. було здійснено моніторингові візити до 7 санаторних шкіл. З'ясовано, що в більшості з них створені умови для медичної реабілітації дітей з порушенням здоров'я. Разом з тим, було відмічено порушення прав дітей із сільської місцевості на отримання освіти в охоронних умовах, оскільки кількісно їх значно менше і потрапляють вони на навчання до школи з охоронним режимом маючи, як правило, захворювання у більш пізніх стадіях розвитку. Водночас виявлено, що у відвіданих санаторних школах діти здебільшого навчаються з першого по випускний клас, а це суперечить Положенню про санаторну школу-інтернат, де зазначений термін навчання дітей – протягом одного року [там само, с. 315].

Зауважимо, що 7 серпня 2018 р. Міністром освіти і науки Л. Гриневич та Уповноваженим ВРУ з прав людини Л. Денисовою було підписано Меморандум про співпрацю для попередження, виявлення, усунення та недопущення порушень прав і свобод людини і громадянина у сфері освіти.

Список використаних джерел:

1. Антонєць Н. Б. Загальноосвітня санаторна школа-інтернат як досвід індивідуалізації шкільної освіти в Україні (1991–2010). Прикладні наукові розробки та теоретичні дослідження XXI століття: зб. наук. пр. «Логос» з матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 15 квітня 2019 р. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2019. Т. 2. С. 45–47.
2. Конституція України: затверджено Верховною Радою України 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Про першу щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні: постанова Верховної Ради України від 7 грудня 2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2127-14>
4. Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. Київ, 2017. 627 с.